

“Paasliedjes”

Hans Arnoldy

Apub
ArnoldyPublishing

Waar zijn de paasliedjes gebleven?

Voor de kersttijd zijn er kerstliedjes. Die gaan over kerstmis.

Iedereen kent ze wel, van thuis, of van school, of van Spotify.

Bij de Paasdagen horen óók liedjes. Gek genoeg zijn die veel minder bekend of gewoon helemaal vergeten. Ik weet er nog een; laten we die dan maar zingen, op de wijs van 'k Zag twee beren':

*Ik zag twee hazen,
vlak voor Pasen,
zitten in een weiland.
Met een mandje vol met eitjes,
vlug aan 't verven met zijn beidjes.
Kijk eens hier,
kijk eens daar,
nu zijn alle eitjes klaar.*

Dat zo weinig kinderen die paasliedjes kennen is niet zo gek. Al hoort daar een verdrietig verhaal bij. Luister maar.

Pasen is het feest van de hazen. Om precies te zijn van de Paashazen. Die leuke beesten, je weet wel, met die grote lieve ogen die – net zoals paarden – naar voren en naar achteren kunnen kijken, zonder dat ze hun kop hoeven te draaien.

Hun voorpoten zijn korter dan de achterpoten, daarmee kunnen ze trouwens heel hard rennen en grote sprongen maken tot zo'n drie meter ver. Ze hebben een kort pluistaartje, een harig bolletje wol. Het meest bekend zijn de hazen wel van hun lange oren, waarmee ze ontzettend goed kunnen horen.

Zeker in het voorjaar, rond de Pasen dus, zijn die hazen heel vrolijk en actief. De mannetjeshazen zijn dan op zoek naar een vrouwtje om een gezinnetje met hazenkindertjes te stichten.

Dat niet alleen, dan hebben ze ook het werk te doen waarvan ze het meest bekend zijn: paaseieren rondbrengen.

Van vader op zoon, op kleinzoon, op achterkleinzoon, van moeder op dochter, op kleindochter op achterkleindochter, leren ze elkaar waar ze de eieren vandaan moeten halen. Meestal bij de kippenboer, maar soms gebruiken ze ook ganzeneieren, die zijn een stuk groter zoals je weet. Die kan je nog mooier versieren. En leren ze de eieren te beschilderen. In de mooiste kleuren, vaak ook met een tekening er op of een tekstje zoals 'Vrolijk Pasen'. De taken zijn meestal verdeeld over verschillende families: de ene hazenfamilie verzamelt de eieren en een andere familie gaat ze vervolgens kleuren. En tenslotte zijn er 'de verstoppers': dit zijn de meest bekende hazen, met een mand op de rug om de beschilderde eieren in te vervoeren en ze vervolgens bij de mensen in de tuin, op het balkon of zelfs in de kamer te verstoppert. Die laatste groep kennen we vooral als de Paashazen, maar dat klopt dus eigenlijk niet, de andere hazen zijn in deze periode net zo goed Paashazen, alleen die zien we nooit aan het werk.

Maar hoe zit het nu met die paasliedjes?

Welaan, vooral bij de hazenfamilies die het verfwerk hadden te doen, was het heel gebruikelijk dat er gezongen werd onder het werk. Vooral de vrouwtjeshazen waren vaak heuse artiesten die prachtige liederen lieten horen, zodat de hazenjongen ook altijd wisten dat hun moeder in de buurt was. Hun geluid leek een beetje op dat van een koperen blaasinstrument, een hoorn. Andere hazen maakten dan met hun poten een bijpassend trommelend geluid. Een feest om te horen, wat konden die hazen swingen! Zo ontstonden de paasliedjes.

Er gaan wel verhalen dat ze hele orkesten hadden, met allerlei instrumenten. Maar dat was natuurlijk onzin. Hoe kan je nu met die twee korte voorpoten behoorlijk viool spelen, of gitaar, of piano. Nog daargelaten dat ze die instrumenten ook helemaal niet hadden. Geloof die verhalen dus maar niet.

Wat helaas wel waar is, is dat mensen graag een hazenboutje lusten.

Dat is door de eeuwen heen altijd zo geweest.

Jagers gingen regelmatig op pad om een haas te schieten. Je kent die uitdrukking vast wel: 'je bent het haasje', oftewel, je bent de klos en je zal straks onvermijdelijk in de braadpan terecht komen. Dat was vroeger en dat is nog steeds zo. Hazen moeten dus steeds heel erg op hun hoede zijn voor jagers.

Daar is wel een liedje over dat iedereen ongetwijfeld kent:

*In een groen, groen, groen, groen knollen-knollenland
Daar zaten twee haasjes heel parmant
De één die blies de fluite-fluite-fluit
en de ander sloeg de trommel.
Toen kwam opeens een jager-jager-man
Die heeft er één geschoten ...
En dat heeft naar men wel bedenken kan,
de ander zeer verdrotten!*

Die arme hazen die er tijdens het schilderen van de eieren vrolijk op los zongen, waren dus extra snel het haasje. Jagers die al van verre de hazenfamilies bezig hoorden, konden zo recht op hun doel af om hun maaltje bij elkaar te schieten. Ja, dan leer je het zingen wel af.

Om hun hachjes te redden werden de hazen dus heel voorzichtig. Ze bedachten zich wel drie keer om nog te zingen of te trommelen tijdens hun werk en zodoende de jagers naar zich toe te lokken. Geen liedjes, maar ook geen jagers meer.

Zo kwam het dat de paasliedjes van de paashazen nooit meer werden gehoord.

Generatie op generatie doen hun werk sindsdien in stilte, verstoppen 's nachts de eieren en kiezen daarna gauw het hazenpad terug naar huis.

En paasliedjes?

Die verzinnen de mensen zelf maar ...